

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.285/2021/4.

A felperes: felperes, felperes címe

A felperes képviselője: Dr. Czegléd és Társai Ügyvédi Iroda ügyvéd címe

Az alperes: alperes, alperes címe

Az alperes képviselője: dr. Nagy János ügyvéd, ügyvéd címe

A per tárgya: személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 19.P.22.267/2019/28.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.240 (tizenötezer-kétszáznegyven) forint másodfokú perköltséget és az államnak az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes politikai életben aktív, az utóbbi években országos ismertségre is szert tett, mivel országos jelentőségű kampányokban és politikai eseményekben is vállalt szerepet. A felperes 1996 óta a párt2 (párt2) tagja, 20 éven keresztül önkormányzati képviselő volt, alpolgármester, a pártban több tisztséget is betöltött, az Európai Parlament tagjainak 2019. évi választásán pedig a párt3 párt3 képviselőjelöltjeként indult. Ügyvédi irodája látja el párt3 és több pártú3 politikus, korábban az párt2 és több pártú2 képviselő jogi képviseletét.

A felperessel szemben büntetőeljárás volt folyamatban a NAV Bünyügyi Főigazgatósága előtt. 2017. június 13-tól őrizetben, majd előzetes letartóztatásban volt, a nyomozást vele és

társaival szemben 2018. augusztus 31-én fejezték be. 2018. december 15-én jogerősen megszűnt vele szemben a letartóztatás és bűnügyi felügyelet hatálya alá került, lakását nem hagyhatta el, ezen kényszerintézkedés 2019. március 7-én szűnt meg vele szemben. 2019. április 22-én felperes európai parlamenti képviselőjelölt lett, és az így szerzett mentelmi jogát a Nemzeti Választási Bizottság 2019. május 7-én fenntartotta. Ezt követően a Szegedi Törvényszék a felperessel szemben folyó büntetőeljárást megszüntette, azonban a Szegedi Ítéltábla 2019. július 29-én hozott döntése kimondta, hogy a felperes elleni büntetőeljárást – új vádirat hiányában is – folytatni kell.

[2] személy₁ a párt₄ tagja, országgyűlési képviselő, aki a 2015. évi időközi választást személy₂, a baloldal jelöltjével, illetve a párt₅ jelöltjével szemben megnyerte. A választási eljárás során a felperes látta el személy₂ jogi képviselőjét.

[3] Az alperes által kiadott portál₁ internetes oldalon 2018. március 31-én „cikk címe₁” címmel cikk jelent meg, amely arról számolt be, hogy „A párt₁ személy₁ települési kampányát is támogatta pénzzel 2015-ben személy₃ ügyvédje, felperes. Erről beszélt egy tanú a TV csatorna műsor című hírműsorában. Újabb bizonyíték került tehát elő, hogy felperes nemcsak a párt₃ és az párt₂ kampányait pénzelte, hanem a pártot₁ is - írja műsorra hivatkozva az portál₂.”

[4] 2018. március 30. napján szintén az alperes által kiadott portál₁ internetes oldalon „cikk címe₂” címmel cikk jelent meg, amely szerint „Nem csak párt₂ és a párt₃ pénzügyeket intézett felperes a műsor tanúja szerint, hanem a párt₁ kampányaiba is besegített. Egy megállapodás szerint felperes pénzzel segíti a párt₁ jelölt kampányát, cserébe pedig megbízásokat kap. «A modell gyakorlatilag ugyanaz volt, mint személy₃ esetében. Pénzzel megtámogatni politikusokat, helyzetbe hozni őket, majd mint személy₃ esetében, túlárzott milliárdos megbízásokhoz jutni illegálisan» – hallható a bennfentes beszámolója a hírműsorban.”.

[5] A felperes és társai ellen folyamatban volt büntetőeljárás során nem merült fel tényadat arra, hogy a felperes akár személynek₁, akár az ő érdekében más személynek, akár a pártnak₁, akár más pártnak pénzt adott volna, továbbá a vele szembeni vádirat sem tartalmaz erre vonatkozó adatot.

[6] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez való személyiségi jogát azzal, hogy a 2018. március 31. napján az általa kiadott portál₁ internetes sajtótermékben megjelent „cikk címe₁” című cikkben valótlanul híresztelte, hogy felperes a párt₁ személy₁ települési kampányát is támogatta pénzzel 2015-ben. Továbbá kérte, hogy állapítsa meg a bíróság, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát azzal, hogy a 2018. március 30. napján az általa kiadott portál₁ internetes sajtótermékben megjelent „cikk címe₂” című cikkben valótlanul híresztelte, hogy felperes a pártot₁ is pénzelte. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest felperes részére 400.000 forint sérelemdíj, valamint a perköltségek megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy a perbeli sérelmezett közlések súlyosan sértik a felperes jóhírnevét és azokat másként értékelni nem lehet, mint minden ténybeli alapot nélkülöző valótlan, hamis, manipulatív tényhíreszteléseknek. Álláspontja szerint a felperes közéleti szereplőként sem köteles tűrni a valótlan tényhíreszteléseket, amelyek alkalmasak társadalmi, politikai megítélésének kedvezőtlen irányú befolyásolására, ráadásul egy átlagolvasó értelmezésében felvetik a korrupció gyanúját is. Előadta, hogy köztudomású az, hogy felperes baloldali politikus, akinek soha, semmilyen kapcsolata nem volt a párt₁ nevű párttal, sőt, kifejezetten negatívan viszonyult a párthoz₁, annak politikusaihoz. Ügyvédként több személyt is képviselt peres eljárásokban a párttal₁ szemben, így rá nézve kifejezetten negatív a saját környezetében az a valótlan tényhíresztelés, hogy a párt₁ kampányát finanszírozta, az alkalmas a felperesbe vetett hit és bizalom megingatására. Kiemelte, hogy még egy laikus, joghoz nem értő

emberben is felmerül a sérelmes közlések alapján annak gyanúja, hogy a felperes, aki büntetőeljárással érintett, jogellenes módon finanszírozta a párt1 és személy1 kampányát, ami felveti a bűncselekmény elkövetésének gyanúját, ezért fontos alperes számára azon tényre való nyomatékos hivatkozás, hogy a felperes ellen a cikk közlésekor büntetőeljárás volt folyamatban, le volt tartóztatva. A sérelemdíj körében előadta, hogy az alperes a sérelmezett közléseket egy nagy olvasottságú internetes sajtótermékben tette közzé, két külön cikkben, két napon, mindezek pedig indokolták teszik a 400.000 forint sérelemdíj megfizetését. A felróhatóság körében utalt arra, hogy az alperesnek – sajtótermék kiadójaként – a nyilvánosság előtti közléseit megfelelő körültekintéssel, a jogszabályi környezet ismeretében, jogsértést el nem követve, megbízható, leellenőrzött információk alapján kell megtennie. A sérelemdíj összege tekintetében előadta, hogy annak nem csak a felperest ért sérelem kompenzálására kell alkalmasnak lennie, hanem arra is, hogy az alperest visszatartsa a jövőbeni hasonló jogsértéstől. A felperes a cikkek megjelenésekor előzetes letartóztatásban volt, így nem tudta a róla megjelent híreket cáfolni, semmilyen megnyilvánulási módja nem volt, ezért az alperes nem hivatkozhat arra, hogy a felperes közszereplő és ezért fokozott tűrési kötelezettség terheli.

[7] Az alperes elsődlegesen a kereset elutasítását és a felperes költségekben történő marasztalását, másodlagosan – amennyiben a bíróság a megállapításra vonatkozóan a kereseti kérelemnek helyt adna – a sérelemdíj teljes egészében történő elutasítását, harmadlagosan pedig a sérelemdíj összegének mérséklését kérte. Előadta, hogy az olyan tényállítás, amely valótlanság esetén sem sértő, az nem sértheti a jóhírnévhez való jogot. Minden magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy akár pénzadománnyal is támogasson egy pártot, így az erről szóló tényállítás még valótlanság esetén sem tekinthető sértőnek. Kiemelte, hogy a sérelmezett cikkekben foglaltak tekintetében utánközlőnek minősül, mivel az esetről korábban más médiaszolgáltatók már beszámoltak, e körben a TV csatorna országos sugárzású televíziós csatorna műsor című hírműsorára, valamint az portál2 internetes hírportálra hivatkozott. Álláspontja szerint a hírszolgáltatott tanú nyilatkozata alapján a cikk okszerű következtetést vont le, fogalmazott meg és tárt az olvasók elé, amely véleménynek minősül, vélemény miatt pedig jóhírnév sérelem megállapítására akkor sem kerülhet sor, ha a vélemény esetleg a rendelkezésre álló tényekkel ellentétes vagy téves értékelés. A sérelemdíj körében előadta, hogy jogalap hiányában a sérelemdíj megállapítására nem kerülhet sor, valamint még jogalap megállapítása esetén is jelentősen eltúlzott lenne annak mértéke.

[8] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy alperes megsértette felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát azzal, hogy a 2018. március 31. napján az általa kiadott portál1 internetes sajtótermékben megjelent „cikk címe1” című cikkben valótlanul híresztelte, hogy felperes a párt1 személy1 települési kampányát is támogatta pénzzel 2015-ben. Megállapította továbbá, hogy alperes megsértette felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát azzal, hogy a 2018. március 30. napján az általa kiadott portál1 internetes sajtótermékben megjelent „cikk címe2” című cikkben valótlanul híresztelte, hogy felperes a pártot1 is pénzelte. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 400.000 forint tőkét, valamint 80.000 forint perköltséget és az államnak külön felhívására 36.000 forint illetéket.

[9] Indokolásában ismertette a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1)-(2) bekezdéseit, 2:43. § d) pontját, 2:44. §-át, 2:45. § (1)-(2) bekezdéseit, az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését és IX. cikk (1) és (4) bekezdéseit, az 1993. évi XXXI. törvényben kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 10. Cikk 1. és 2. bekezdéseit, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának III. pontját, valamint az

Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB és 36/1994. (VI. 24.) AB határozata jelen perben releváns megállapításait.

[10] Elsőként abban a kérdésben foglalt állást, hogy a felperes által sérelmezett közlések tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősülnek-e, és úgy ítélte meg, hogy a felperes által sérelmezett közlések tényállításnak tekinthetők, mivel azok valósága vagy valótlanúsága az ún. bizonyíthatósági teszt alapján bizonyítható. Az újságíró nem következtetést, illetve véleményt fogalmazott meg, hanem a műsor, illetve az portál2 internetes oldalon megjelent híradások tartalmát vette át, és közölte tovább. Az alperest terhelte a műsor tekintetében a valóság bizonyításának a kötelezettsége, azonban annak nem tudott eleget tenni. Megállapította, hogy az alperes a TV csatorna műsor, illetőleg az portál2 híradásai alapján a felperes által sérelmezett tényállításokat valótlanul híresztelte, ami a felperes társadalmi megítélését hátrányosan érintette. Egyetértett azzal a felperesi állásponttal, hogy az, aki szövetkezik a politikai ellenféllel, az a közösség árulója, aminek a társadalomban kialakult általános erkölcsi és közfelfogás szerint negatív tartalma van. A felperes, mint közéleti szereplő valóban túrni köteles a vele szemben a közéleti tevékenységével összefüggésben megfogalmazott, akár túlzó jellegű kritikát, azonban nincs fokozott tűrési kötelezettsége a személyével összefüggésben nyilvánosságra hozott valótlan tényállítások tekintetében.

[11] A sérelemdíj mértékéről mérlegeléssel határozott. Hangsúlyozta, hogy az a körülmény, hogy az alperes a valótlan információkat más sajtószervektől vette át, a véltenséget nem igazolja. A valótlan híresztelése a felperes megítélését hátrányosan befolyásolta, a jóhírnevét sértette, így egyértelműen megállapítható, hogy a sérelemdíj jogalapja fennáll és a felperes által előterjesztett sérelemdíj mértéke arányban állónak tekinthető az őt ért személyiségi jogsértéssel. A felperes személyes nyilatkozata alapján elfogadta azt, hogy őt, mint a politikai élet ismert szereplőjét hátrányosan érintették a róla az alperesi online felületen megjelent valótlan információk, azt pedig köztudomású ténynek tekintette, hogy az alperesi közlések a felperes társadalmi, politikai megítélését rontották, az őt támogatókat elbizonytalanították. Figyelembe vette azt is, hogy az alperes két egymás utáni napon közölte az átvett valótlan információkat akkor, amikor a felperes előzetes letartóztatása miatt akadályozva volt a sérelmezett tényállításokkal szembeni védekezésben.

[12] A perköltségről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) bekezdésére és a 81. § (1) bekezdésére figyelemmel, a le nem rótt 36.000 forint kereseti illeték állam javára történő megfizetésére az alperest a Pp. 101. § (2) bekezdése alapján kötelezte.

[13] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a sérelemdíj összegét 100.000 forintra szállítsa le. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjaira alapította.

Fellebbezése indokaként a felperes keresetével kapcsolatban előterjesztett érdemi ellenkérelmében foglaltakat tartotta fenn, hangsúlyozva, hogy az alperes által közzétett cikk megjelenését megelőzően számos másik híradás megjelent ugyanezzel a közléssel, így az alperes közrehatását akkor sem lehet megállapítani, ha az ítéltábla a perbeli közlések sértő jellegét állapítaná meg.

[14] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a sérelemdíj körében a Ptk. nem írja elő a hátrány bizonyítását, megítélhetőségének egyetlen feltétele a személyiségi jogsértés bekövetkezése. Mivel a sérelemdíj összegszerűsége tekintetében a bíróság az értékelendő körülményeket mérlegeléssel állapítja meg, a felperes nem volt köteles a konkrét összeg vonatkozásában egyéb bizonyítást eszközölni. Hangsúlyozta a sérelemdíj pönálé jellegét, valamint azt, hogy

figyelembe kell venni az alperes jogsértésének súlyát, felróhatóságának mértékét, a sértettre és a környezetre gyakorolt hatását, továbbá az összecszerűség meghatározásakor azt, hogy két különböző cikkről van szó, azaz jogsértésenként csak 200.000 forintot állapított meg a bíróság. A másodfokú eljárással összefüggésben 12.000 forint + áfa ügyvédi munkadíj vonatkozásában csatolt költségjegyzéket.

[15] A fellebbezés alaptalan.

[16] Az alperes fellebbezése a jogsértés megállapítására vonatkozó döntést nem érintette, ezért a másodfokú bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy a sérelemdíj meghatározása során szükséges-e a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságétól eltérő jogi következtetést levonni, azokat, illetve a bizonyítás eredményét okszerűen máshogy minősíteni, azt esetleg felülmérlegelni [Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjai].

[17] Ennek során figyelembe kellett venni, hogy a Ptk. 2:52. § (1) bekezdés alapján személyiségi jogsértés esetén sérelemdíjat akkor igényelhet a jogában sértett fél, amennyiben a jogsértés miatt nem vagyoni sérelmet szenvedett el. A (2) bekezdés szerint a sérelemdíj fizetésre kötelezés feltételeire a kártérítés szabályait kell alkalmazni, azzal, hogy a sértett a jogsértés tényén kívül további hátrányok bizonyítására nem köteles.

Az egyösszegű sérelemdíj meghatározásakor a (3) bekezdés szerint figyelemmel kell lenni az eset körülményeire, különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetre gyakorolt hatására. Ebből az következik, hogy a bíróságnak kell értékelnie a rendelkezésre álló adatok alapján a jogszabályban meghatározott körülményeket.

[18] A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerinti igénye kapcsán a felperes nem köteles bizonyítani a személyiségi jogának megsértése következtében őt ért nem vagyoni hátrányt. Az alperes azonban bizonyíthatja, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben a felperest nem érte sérelemdíj megítélését indokoló nem vagyoni hátrány vagy kimentheti magát a felelősség alól annak bizonyításával is, hogy magatartása nem volt felróható.

[19] Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata is hangsúlyozza, hogy a sajtó tájékoztató tevékenységének szabadsága nem korlátlan, hanem más alapvető jogok, vagy alkotmányos értékek érvényesülése érdekében kötelezettségekkel tűzdelt. A sajtószabadság gyakorlása önmagában nem terjed ki a valótlanosságok közzétételére, sőt az újságírók egyik fő felelőssége éppen a közölt hírek, információk hitelességének ellenőrzése (34/2017. (XII. 11.) AB határozat Indokolás [42]). Az Alkotmánybíróság jogértelmezése szerint a becsület csorbítására alkalmas tények állítása vagy híresztelése nem élvezi a véleményszabadság oltalmát akkor, ha a tényeket állító vagy híresztelő tudta, hogy közlése valótlan, avagy a valótlanságáról azért nem tudott, mert a foglalkozása szerint elvárt figyelmet vagy körültekintést elmulasztotta (36/1994. (VI. 24.) AB határozat). A közügyeket érintő, ámde hamisnak bizonyult tényállításokat csak abban az esetben oltalmazza a véleményszabadság, ha a tényt állító vagy híresztelő jóhiszemű volt (13/2014. (IV. 18.) AB határozat [31]). Az alperes azonban – ahogy arra az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott – meg sem kísérelte a perben állításai valóságának bizonyítását, ami jogsértő magatartása felróhatóságát súlyosítja.

[20] A felperes a perben az őt ért nem vagyoni sérelmeket megjelölte. Hivatkozott arra, hogy a rá vonatkozó valótlan híresztelések széles olvasóközönséghez jutottak el. A tárgyaláson személyesen előadta, hogy a szűkebb környezete is igényelte, hogy magyarázatot adjon a cikkekre, a saját politikai közegébe tartozók pedig még hónapokkal később is számon kérték, előttük is magyarázkodásra kényszerült. E körülményeket az elsőfokú bíróság alappal fogadta el köztudomású hátránnyként.

[21] A sérelemdíj mértékének csökkentésére a Fővárosi Ítéltábla nem látott indokot. Az alperesi hírportál jelentős olvasói közönséggel rendelkezik, a jogsértő közlések nagyobb nyilvánosság előtt, több alkalommal váltak ismertté. A jogsértésnek a felperes által hivatkozott káros hatása köztudomású tényként értékelhető, a perbeli közlések alkalmasak voltak a felperes társadalmi, politikai megítélésének rontására, a közbizalom megingatására.

[22] A másodfokú bíróság nem osztotta azon alperesi hivatkozást, hogy a sérelemdíj összegére kihatással lenne azon körülmény, hogy az alperes másodközlője volt a felperesnek súlyos hátrányt és nemvagyoni sérelmet okozó valótlan információknak, a közölt valótlan tények vonatkozásában jóhiszeműsége nem volt megállapítható. A sérelemdíj összegét a Fővárosi Ítéltábla nem találta eltúlzottnak a jogsértés súlyára, az alperes közlés tartalmának ellenőrzése tárgyában tanúsított gondatlanságára, valamint a sérelemdíj kompenzációs és preventív funkciójának érvényre juttatására figyelemmel.

[23] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Az alperes pervesztességére figyelemmel a felperesnek járó perköltség összegét a Pp. 364. § utaló rendelkezésére figyelemmel, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletre utalással, a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdés szerint, a költségjegyzéken felszámított összeggel azonosan határozta meg és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján annak megfizetésére az alperest kötelezte.

[24] Az eljárás a tárgyi illetékfeljegyzési jog hatálya alá tartozik, a le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a pervesztes alperes a Pp. 101. § (1) bekezdése, a Pp. 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján köteles.

Budapest, 2021. június 10.

Véghegy dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Kovács Helga s.k.
bíró